

Torah from Around the World

*Maak mij, Eeuwige, met uw wegen vertrouwd,
leer mij uw paden te gaan.*

Tehilliem 25: 2

Sjabbat Chol HaMoed Soekot, 11 oktober 2025/ 19 tisjri 5786

Dewariem/Deuteronomium 1e sefer: Dewariem 8: 1 - 19, 9: 2 - 5; Tanach blz. blz. 367 - 369.
2e sefer: Dewariem 16: 13 - 17; Tanach blz. 385.
Haftara: I Koningen 8: 22 - 43; Tanach blz. 689 - 691.

Vertaler: Eddy Robles

Coördinatie: Harry Polak

Commentaar: **rabbin Michael Cohen, was o.a. president van de Reconstructionist Rabbinical Association en actief bij het Arava Institute for Environmental Studies**

[Oorspronkelijke Engelse tekst](#)

Use the link to read or listen to the original text in English.

Soekot: de tegenhanger van Jom Kipoer

Stel je Jom Kipoer voor, een synagoge vol voor de heiligste dag van het jaar. Iedereen kijkt reikhalzend uit naar die dag en neemt plaats. Maar stel dat er iets anders gebeurt: er worden machzorieën voor Soekot uitgedeeld, samen met honderden paren loelav en etrogim.

Dit is een van mijn rabbijnse fantasieën: Jom Kipoer omwisselen voor de eerste dag van Soekot. We klagen er vaak over dat onze synagogen nooit zo vol zitten als op Jom Kipoer. Een deel van het probleem met de rest van het jaar heeft te maken met wat er op Jom Kipoer

gebeurt! Jom Kipoer, bekend als de heiligste dag van het jaar, is dé dag dat we naar sjoel gaan. Die lange dag in de synagoge versterkt het idee dat het Jodendom zwaar en serieus is en dat we onze tijd in de synagoge moeten doorbrengen met gebed of studie. Het probleem met dit beeld is dat het geen evenwichtig beeld schetst van wat het Jodendom ons buiten de muren van de synagoge brengt.

De aanbieder heeft ook Soekot nodig, dat een tegenwicht vormt tegen Jom Kipoer. Jom Kipoer vindt binnen plaats; Soekot vindt buiten plaats. Op Jom Kipoer vasten we; terwijl we op Soekot feesten. Op Jom Kipoer bidden en studeren we met ons verstand; voor Soekot bouwen we met al onze kracht. Op Jom Kipoer houden we een boek in onze handen; op Soekot houden we de natuur vast met de loelav en etrog. Op Jom Kipoer zijn we serieus en introspectief; op Soekot wordt ons verteld vreugdevol te zijn.

Een van de grootheden van de kabbala, Isaac Luria (16e eeuw), leerde zijn discipelen dat het cultiveren van vreugde een van de voorwaarden is voor het bereiken van mystieke verlichting. Na de noodzakelijke tien dagen van tesjoeva (terugkeer) van Rosj Hasjana tot en met Jom Kipoer te hebben doorstaan, zijn we klaar om onze betrokkenheid bij het nieuwe jaar te starten. Die betrokkenheid kan alleen plaatsvinden met vreugde als een van de elementen ervan; de vreugde van Soekot zet ons op het juiste spoor.

Joden die alleen op Jom Kipoer naar de sjoeldiensten komen, krijgen slechts een gedeeltelijk beeld van wat het Jodendom te bieden heeft. Het traditionele slaan van de eerste spijker in de soeka zodra het vasten van Jom Kipoer voorbij is, benadrukt zowel letterlijk als figuurlijk het punt dat deze twee feestdagen als complementaire delen van het geheel moeten worden gezien. Het afgezonderde, cerebrale karakter van Jom Kipoer wordt in evenwicht gehouden door het gebod op Soekot om naar buiten te gaan om de soeka te bouwen en erin te wonen.

De twee feestdagen hebben elkaar nodig. Ons innerlijke werk is een noodzakelijke voorwaarde die ons de spirituele voeding en energie geeft om in de materiële wereld te wandelen. Wanneer we de twee scheiden of er slechts één doen, zijn we onvolledig.

Dit idee om Jom Kipoer met Soekot te verbinden, wordt ook ondersteund door de traditionele opvatting dat Mosjee op Jom Kipoer met de tweede set stenen van de berg Sinai afdaalde en de volgende dag de hele gemeenschap bijeenriep om hen de bouw van de Misjkan (het draagbare heiligdom) te instrueren. Onze bouw van de soeka is deels een herinnering aan onze bouw van de Misjkan. De combinatie van de instructie om de Misjkan te bouwen met de wetten van de sjabbat leidde tot de rabbijnse interpretatie van de definitie van werk (Misjna-Sjabbat 7: 2). Datgene wat gebruikt werd voor de bouw van de Misjkan (de 39 hoofdcategorieën) werd gedefinieerd als werk en was verboden op sjabbat.

Dit is de traditionele interpretatie van de tekst. Maar er zit hier ook een subtielere boodschap in. Terwijl de 39 categorieën ons vertellen wat we niet mogen doen op sjabbat, informeren ze ons ook wat we wel mogen doen op de andere zes dagen van de week. En wat is dat? Bouw een Misjkan, een woonplaats voor G'd in de wereld. Dit is onze opdracht: begrijpen dat, ongeacht het werk dat we in ons leven doen, we dat werk moeten zien als het creëren van een plek waar G'd onder ons kan verblijven. We moeten elk werk dat we doen zien als een belangrijke bijdrage aan de structuur van onze wereld. Dat werk wordt heilig wanneer we handelen met waarheid, mededogen, liefde en nederigheid. We moeten de vonken van heiligheid vrijmaken die in ons handelen besloten liggen.

Heiligheid kan gevonden worden in de synagoge op Jom Kipoer, de sjabbat der sjabbatten ("Sjabbat Sjabbaton"), maar heiligheid zou ook onze daden op de andere dagen van het jaar moeten doordringen. Soekot herinnert ons eraan dat het doel van het Jodendom niet is dat we alleen maar in de synagoge zitten, maar dat we een vreugdevolle en heilige wereld moeten bouwen met "de arbeid van onze handen" (Psalmen 90: 17).